

Küsimused: Alar Heinaste, Koit Nook, Aare Olander, Mati Räli, Tenno Sivadi, Tõnu Talve

1. Küsitav elas u 370 – 410, ta oli läänegootide kuningas 395 – 410. Laastas Traakiat ja Kreekat, sai Ida Rooma keisrilt Arkadioselt Illüüria, kuhu läänegoodid asusid föderaatidena. Tungis 401 Põhja Itaaliasse. Vallutas 410 Rooma ja laskis seda 3 päeva rüüstata. Ta kavatses minna edasi Aafrikasse, kuid suri Lõuna Itaalias ja maeti Busento jõe põhja. Kes?

2. Baieri pärilussõda aastail 1777-78 on nimetatud ka kartulisõjaks (Kartoffelkrieg), sest sõda koosnes suures osas manööveritest, eesmärgiga saada kätte vaenlase toiduvarusid või näiteks hävitada teineteise kartulipõlde. Seejuures nõudis sõda siiski 20 000 mehe elu. Millised toleaeagsed riigid siis pidasid seda imelikku kartulisõda?
3. Näete ajakirja Vanity Fair 1899. aasta karikatuuri ühest legendaarsest toleaeagsest poliitikust (kelle nime järgi on saanud nime tema kodumaa kuldmündid). Kes?

4. Tankid on sõjaajaloos küllaltki uued relvad. Esimene neist (Little Willie) leiutati alles I Maailmasõja ajal. Enamiku nüüdistankide esiisaks peetakse aga tanki FT-17 (pildil). See oli I MS parim tank, kasutusel veel II MS-s, pikkus 5 m, kõrgus 2,14 m, kaalu ligi 7 tonni, meeskonnas 2 meest. See oli esimene tank, millel oli 360 kraadi pöörduv torn, mootor tagaosas ja juht ees. Relvastuses 37 mm suurtükk või kuulipilduja. Neid ehitati ligi 3500. Ka Eesti Vabariik ostis 1920.a 12 sellist masinat. Küsime aga meest, kes oli selle tanki konstrueerimise algataja ja tootva firma omanik. Firma kannab mehe nime ja on tänaseni automaailmas tuntud. 1907 sai samanimeline mees Nobeli rahupreemia.
5. Esimeses Eesti Vabariigi põhiseaduses (1920) nähti ette suured võimalused ka rahvahääletusele. Kui palju pidi olema alla kirjutanud kodanikke, et rahvahääletust algatada?

§ 30. Iga Riigikogu poolt vastuvõetud seadus jääb väljakuulutamata kahe kuu kestes tema vastuvõtmise päevast arvates, kui seda nõuab kolmas osa Riigikogu seaduslikust koosseisust. Kui selle aja jooksul ... tuhat hääleõiguslikku kodanikku nõuab, et nimetatud seadus esitakse rahvale vastuvõtmiseks või tagasilükkamiseks, siis on see pärastine väljakuulutus rahvahääletuse tagajärgedest.

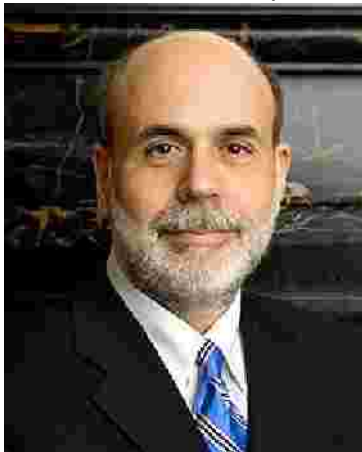
§ 31. Rahvaalgatamise korras on... tuhandel hääleõiguslikul kodanikul õigus nõuda, et seadus antakse, muudetakse või tunnistatakse maksusetuks. [...] Riigikogu võib eelnõu seadusena välja anda või tagasi lükata. Viimasel juhul pannakse eelnõu rahvale ette vastuvõtmiseks või tagasilükkamiseks rahvahääletamise korras. Tunnistab rahvahääletusest osavõtjate enamus eelnõu vastuvõetuks, omandab ta seadusliku jõu.

§ 32. Kui rahvas lükkab tagasi Riigikogu poolt vastuvõetud seaduse või võtab vastu Riigikogu poolt tagasilükatud seaduse, kuulutatakse välja uued Riigikogu valimised, mis võetakse ette hiljemalt seitsekümmendviis päeva pärast rahvahääletamist.

6. Näete UNESCO kultuurimälestiste hulka kuuluvat Gorée saart (0,182 km², üle 1000 elaniku). Kunagi asus seal orjakauplejate transiitpunkt, praegu säilitatakse nn orjade maja (pildil selle sissepääs) ja korraldatakse orjakaubanduse ohvrite mälestamise tseremooniaid. Gorée on halduslikult osa ühe riigi pealinnast. Nimetage see linn (õige riik 1 punkt).

7. Ajakiri Time on Aasta inimeseks valinud ikka USA presidente, muid riigijuhte ja kuulsusi. 2009.a. nimetati selleks Ben Bernanke (pildil). Kes ta on (mille eest, mis ametit peab)?

8. Sündinud 1955, rahvuselt tuvalane ja hariduselt ehitusinsener. Alates 1990. aastast on tegev Moskvas, 1994. aastast tänaseni minister. On autasustatud ka Venemaa Kangelase aunimetusega. Kes (vt ka pilti)?
9. Millise riigi rahatähtedelt võib selliseid tegelasi leida: sir Moilin Jean Ah-Chuen, mr Joseph Maurice Paturau, mr Renganaden Seeneevassen, sir Abdool Razack Mohamed, mr Sookdeo Bissoondoyal, sir Charles Gaetan Duval, sir Seewoosagur Ramgoolam (pildil)? 1900 Kewal Nagar is sündinud Ramgoolanit nimetatakse hellitavalt „Rahvuse isaks“.

Esimeseks sellel maal sündinud lapseks (1639) peetakse hilisemat esimest Kapimaa kubernerit Simon van der Stel'i. Omapärane on ka riigi kõrgeima mäetipu (828 m) nimi – Musta Jõe Mägi (Piton de la Petite Riviere Noire).

10. Sel tunnustatud veinimaal tehakse ka õlut. Eestis on levinud alkoholivaba Buckler, suuremate õllefirmade hulka kuuluvad veel Dreher, Wührer, Splügen, Tourtel, Forst jt. Selle riigi kaupade vötkoodid algavad 80 kuni 83-ga. Mis riik?

11. Küsitavad taimed on ühe- või kahekojalised puud või põõsad. Õitsevad nad samal ajal lehtimisega ning nende õied on ühesugulised. Viljad meenutavad vaarikat, aga on rootsukese otsas, liitvilja kuju on ebakorrapärane „nagu tüüakas jonklik vorstike“. Taime lehtedele on omane ebaühtlane hõlmissus. On aretatud isegi viljadeta sorte. Tuntumad liigid on valge ..., mis looduslikult kasvab Ida-Hiinas ja Korea poolsaarel ning viljade pärast kasvatatav must ..., mis pärineb arvatavasti Lääne-Aasiast. Mõlemad on pikka aega ka Euroopas tuntud. Põhja-Ameerikast pärit punast ... kasvatatakse kultuurtaimena harva. Mis puu?

12. See kala (ladina keeles *Aulostomus chinensis*) kuulub merihobukestega samasse sugukonda. Kuni meetripikkune röövkalake tavatseb oma saaki oodata korallide vahel vertikaalasendis. Kala kannab ühe pilli nime. Mis kala (piisab perekonnanimest)?

13. Üks suurimaid gneissbreccia (neugrund-bretša koostisega) rahne on Osmussaare külje all rinnasügavuses vees puhkav hiidrahn, mis juba kaugele merele ära paistis ja paate ohutult sadamasse juhtida aitas. Ta kannab ainsana Eesti hiidrahnudest linnu nime. Rootsi keelest pärinev nimi on tal Skarvan. Küsitav oli algselt võimas kivihiid, selle maht monoliitsena võis olla ligi 400 m³. Teekond kodusest Neugrundi meteoriidikraatrist on vaid kümnekonna kilomeetri pikkune olnud, kuid nüüdseks on see ikkagi kuueks omaette rahnuks laiali pudenenud. Milline on selle rahnu eestikeelne nimi?
14. Ega neid taimi, kelle nimes esineb Eestiga seonduv kohanimi, väga palju ei olegi. Näiteks *Taraxacum estonicum* ja *Taraxacum revalense*. Tegemist on kahega ligi 170 pisiliigist, mis moodustavad ühe kollektiivliigi. Nimetage see kollektiivliik.
15. Jaanuaris 2008 pandi Santa Barbara loomaaias (Californias) magama 21 aastat vana emane kaelkirjak Gemina, kes oli laialt tuntud ühe iseäralikkuse läbi tema välimuses (mis enne teda oli viimati dokumenteeritud 1902. aastal). Milline iseärasus?

16. Selle Eesti valla pindala on 129,6 km² ja elanikke 435. Mullu jõudis vallakeskus uudistesse kui Eesti mandriosa viimane omavalitsuskeskus, kuhu jõudis mustkattedga tee. Mis vald (vt ka vappi)?

17. Pahkla küla Kohila vallas on eriline vast sellepoolest, et vene-ajal asus seal sõjaväelinnak, mida nimetati „raketibaasiks“. Selle küla territooriumil asub suur kivi, mida nimetatakse ka Eestimaa Kivide Kuningaks. Tänapäev, ligi 300 elanikuga Pahkla küla on moodustunud kuuest väiksemast külast: lisaks Pahklale on liidetud veel ka Tamsalu, Metsaküla, Rajala, Visja ja veel üks küla, mille nimi on Eestis üsna omapärane. See nimi oleks sobinud pigem troopilise või lähistroopilise kliimaga aladele. Nimetatu kõige tüüpilisemad vormid esinevad Himaalaja lõunajalamil ja Gangese suudmemadalikul, see on nime saanud sanskriti keelest. Mis nime kandis see küla, mis nüüd on Pahkla küla üks osa?
18. Loetelus on Läänemere arengu staadiumid alates viimase jääaja lõpust. Nimetage kaks puuduvat. Sulgudes on üleminekufaasid. Balti jääpaisjärv,, (Eheneismeri), Antsülsjärv, (Mastogloiameri),, Läänemeri.
19. Sellel väljakul paigaldati 20.10.1924 esimene valgusfoor Euroopas. Loomulikult on tegemist suure liiklussõlmega (juba 1900 ületas väljakut 100 tuh inimest ja 20 tuh autot päevas), II MS ajal tehti maatasa. Vahepealsed aastad asus eri okupatsioonivõimude territooriumite piiril, seega oli aktiivsest kasutusest väljas. Mis väljak? (Vaid õige linna eest 1 p.)

20. Selles maakonna keskuseks olevas linnas on asum nimega Jaburate küla, mida läbib Lumumba-nimeline kanal. Jaburate külast on pärit üks tuntud eesti iseõppinud kunstnik, kes hakkas joonistama alles pärast invaliidistumist. Samas asumis elab tänini aga üks tuntud Eesti poetess, kelle maja väravas on omanimeline bussipeatus, mis sest, et seal ei peatu ükski buss. Mis linnast on jutt?

21. Mis aasta (+/- 1 aasta – 1 punkt)?

- Taani, Iirimaa ja Suurbritannia liitusid Euroopa Majandusühendusega;
- USA armee lahkus Vietnamist;
- Kosmosesse saadeti USA esimene orbitaaljaam Skylab;
- Patenteeriti pangaautomaat;
- Avati Sydney ooperiteater;
- Sündisid Giancarlo Fisichella, Haile Gebrselassie, Heidi Klum, Monica Lewinsky, Jan Ullrich, Monica Seles jne.
- Surid Lyndon Johnson, Jarno Saarinen, Walter Ulbricht, Bruce Lee, Salvador Allende, Paavo Nurmi.

22. Eesti territooriumil on arvukalt dramlin'eid (ka drumlin). Millega on tegu?

23. Hispaanlased kutsuvad tundmatut keelt rääkivaid võõramaalasi sõnaga, mis tuleneb ühe rahvuse (ehk keele) nimest. Mis keel tähistab hispaanlastele umbkeelseid võõramaalasi?

24. Aprillis 2008 avaldas ajaleht Moskovski Korrespondent kõmulise uudise, et VI. Putin on oma abikaasast lahutanud ning valmistub abielluma ühe 2004. a. suve-OM võitjaga. Uudis osutus seebimulliks. Kes on aga mainitud ja pildilolev daam, Venemaa riigiduuma liige?

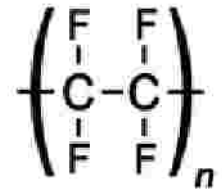
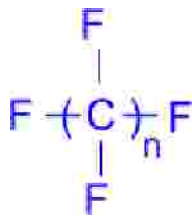
25. Milline kirik? See valmis 1786. a. Nii kiriku kui ka torni müürid tehti päekivist. Lagi oli puust ja lame, võlvimata. Torni ülemine osa oli puust (torni kõrgus praegu 47,5 m). Erinevalt kirikuarhitektuuri traditsioonidest ehitati küsitava kiriku torn kiriku lõunaküljele, see on väljakupoolse pikikülje ette. Seda tingis taotlus siduda väljak ja üksikhoone ansambliks klassitsismi printsiipide järgi. 1901. a. muretseti kirikule 8 vitraažakent, mis on valmistatud Riias ja kuuluvad praegu kunstimälestistena riikliku kaitse alla.

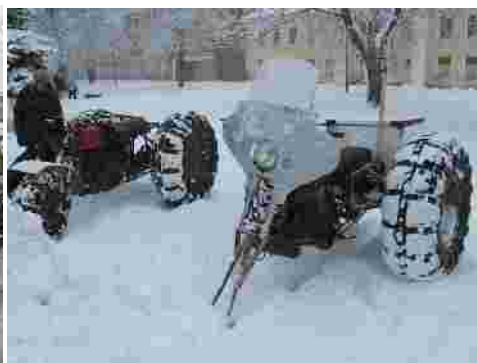
26. Pildil olev mees elas 1494 -1555. Ta oli saksa mineraloog ja arst, Euroopa teadusliku mineraloogia ja metallurgia rajaja. Tema põhiteos, 12-köiteline „De re metallica“ (1556), üldistas kõik tolleaegsed kogemused ning oli kuni 18. sajandini mäenduse ja metallurgia alal peamine käsiraamat. Kuidas oli selle metallurgia isa ladinakeelne nimi? Tema nimi nii saksa kui ladina keeles viitab hoopis põllumajandusele, sama perekonnanime kandis mees, kes enne küsitava teadlase surma sai Turu peapiiskopiks.

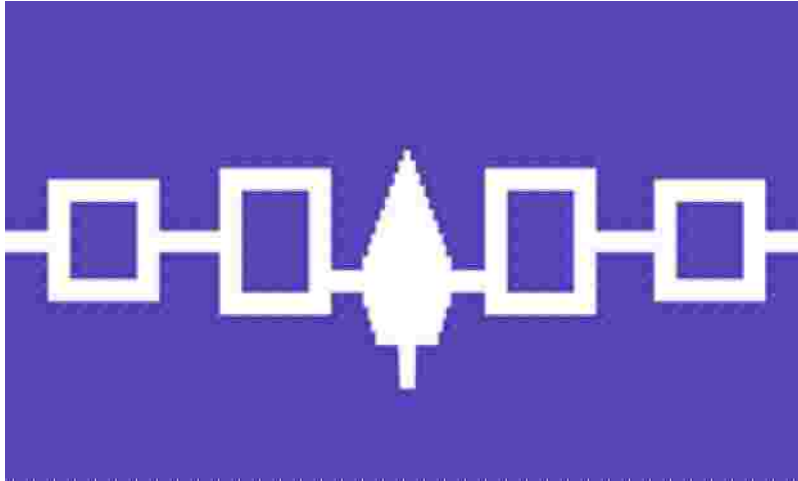
27. Millise nime all on tuntud laialdaselt kasutatav sünteetiline polümeer polütetrafluoroetüleen (PTFE)? Seda saadakse tetrafluoroetüleeni polümerisatsioonil. Leiutajaks oli aastal 1938 firma DuPont keemik Roy J. Plunkett, enamasti kasutatav kommertsnimetus registreeriti 1945. a.

28. See veoautotootja moodustati 1975 Fiati eestvõtmisel järgmistest ettevõtetest: Fiat, O.M., Lancia Veicoli Speciali Itaaliast, UNIC Prantsusmaalt, Magirus Saksamaalt; hiljem liitusid ka Astra Itaaliast, Ford Trucks of Europe Suurbritanniast ja Pegaso Hispaaniast. Keskus asub Torinos, viimastel aastatel on asunud tootma ka maastikuautosid (mudel Massif), aktsiate kogupaki omanik on Fiat. Alates 2007. aastast ollakse Uus-Meremaa ragbimeeskonna (All Blacks) peasponsorid. Mis ettevõtte?
29. Küsimine 1930 Saksamaal Fürthis raadiokaupmees Max ... asutatud elektroonikatootjat. Ettevõtte põhitoodeteks olid raadiod ja telerid (1950. aastatel oli tegu Euroopa suurima raadiotootjaga), reklaamide hüüdlauseks „Made for you“. 1983-1998 kuulus kontroll ettevõtte üle Philipsile, kes oma osalusest halbade majandustulemuste tõttu loobus. 2003 ettevõtte oma senisel kujul pankrotistus, erinevad tootmisharud, mis tänapäeval asutaja antud nime kasutavad, kuuluvad eri omanikele. Koduelektronika divisjoni omanik on näiteks Türgi kontsern Beko. Mis ettevõtte?
30. See nähtus on Eestis levinud Peipsi ääres, eeskätt Kallaste linnas. Tegemine on sõiduauto kereosadest, maastikuauto veermikust ning suuremõdulistest lennuki õhukummidest koostatud jääsõidukitega. Laialt on need sõiduvahendid tuntud aga ühe venepärase nimetuse all. Mis nimetus? Vene keeles tähendab see sõna veel ka seepiat ehk tindikala.

31. Nimetage Eesti kergejõustiklane, 1938.a. Euroopa meister ja ka järgmisel aastal suurvõistlusi võitnud mees, kes oli üks Eesti suurlootusi 1940.a. Helsingi olümpiaks. 1944 põgenes ta Rootsi ja sealt Kanadasse, kus suri 1977. 2008.a. Pekingi olümpial tuli tema pojapoeg sõudmiskullale Kanada kaheksapaadis. Kes?
32. 2012. aasta Londoni olümpiamängude purjetamisprogrammis on võrreldes Pekingiga mitu muudatust: naiste kiiljahiks saab Ynglingi asemel Elliott 6m ning üks klass eemaldatakse olümpiakavast ilma asenduseta. Klassi loojaks peetakse inglasi Rodney Marchi, esmakordselt oli see olümpiakavas 1976 Montreali mängudel. Edukaim olümpiapaatkond on kahe kullaga (aastaist 2000 ja 2004) Austria tiim Roman Hagara ja Hans Peter Steinacher. Mis purjekaklass?
33. Mis koondisest ja mis alast on jutt? Pildil oleva lipu all on see koondis võitnud küsitaval kunagisel (1904, 1908) olümpiaalal kolmedel viimastel maailmameistrivõistlustel 4. koha. Tiitlivõistlusi peetakse iga nelja aasta järel, 2006.a. MM finaaltourniiril, kus osales ka näiteks Läti, kaotas küsitav koondis poolfinaalis hilisemale võitjale Kanadale 6:16.

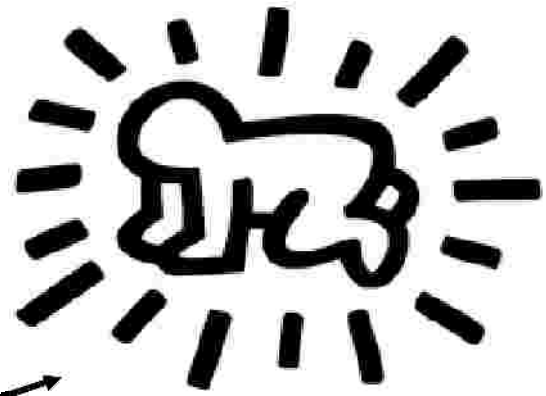
34. Sündinud 1985, alustas oma sporditeed nelja-aastaselt pinnasraja (dirt track) võistlustel. Siirdus 14-aastaselt Inglismaale, kus alustas karjääri ringradadel. 2002-2005 võistles motoringraja MM-il 125- ja 250 cm³ masinaklassides, 2006 siirdus MotoGP tsikli sadulasse. Aasta hiljem tuli seni ainuke maailmameistri tiitel, 2008 oli hooaja kokkuvõttes teine ja mullu neljas. Kes?
35. Meeste mäesuusatamise MK üldvõitude arvult on senise ajaloo edukaim sportlane Luksemburgi esindanud austerlane Marc Girardelli viie võiduga. Kolmel sportlasel on saavutatud 4 üldvõitu. Kellel?
- 35+ Selle 1973 sündinud juba eaka vutimehe julges Maradona lülitada uuesti Argentiina esinduskoosseisu. Mees lõi Argentiina meistrisarja 4. oktoobril 2009 matsis Velez Sarsfieldi väravasse sellise palli, mida polnud seni veel keegi löönud – ta tegi seda 38,9 meetrilt ja peaga. Kokku on ta Argentiina meistrisarjas löönud ligi 230 väravat, mistõttu on saanud hüüdnimeks „Hullumeelne“ (El Loco) aga ka „väravalöömise masin“. Ka tema värav Peruu vastu, mis toimus ekstreemsetes ilmastikuoludes, osutus nii oluliseks, mis viiski Argentiina MM finaaltourniirile Lõuna-Aafrikasse. Huvitaval kombel ühtib vutimehe perekonnanimi ühe Vahemereäärse suure linna nimega aga ka ühe Eesti linna asumi nimega. Kuidas on selle vutimehe nimi?

36. Küsitav näitlejatar sündis 8.12.1934 Leningradis näitlejate peres (isa NSVL rahvakunstnik), 1947-49 elas koos ema ja mereväeohvitserist võõrasisaga Tallinnas. 1957 lõpetas Leningradis teatriinstituudi. Teinud arvukalt rolle kodulinna teatrites, mänginud ka Tallinnas. Filmidest tuntumad on „Armastus tööpostil“ (Ljudmila Kalugina), d'Artagnani ja musketäride filmides Austria Anna, „Agoonia“ (Anna Võrubova), „Stalker“ (Stalkerina), „Julm romanss“ (Harita Ogudalova). Kes?
37. Wallace'i ja Gromiti animafilmidega tuntuks saanud Briti lavastaja Nick Parki värskem animasari on kasvanud välja Wallace'i ja Gromiti 1995. aasta filmis A Close Shave episoodiliselt esinenud tegelasest. Hetkel on sest sarjast valminud 80 7-minutilist osa, esimesed 40 neist peaks olema tuntud ka Eesti televaatajaile ja DVD-ostjaile. Sarja spinoffiks on omakorda 2009. aastal debüteerinud Timmy Time. Mis animasari?
38. 2010. aastal jõuab kinolinale ühe legendaarse 1980te teleseriaali filmiversioon. Lavastajaks on Joe Carnahan, produtsendid Ridley ja Tony Scott. Viiest peaosalistest on nimekaimad vast Jessica Biel (leitnant Carissa Sosa) ning Liam Neeson (kolonel), lisaks täidavad põhirolle Sharlto Copley, Quinton „Rampage“ Jackson ja Bradley Cooper. Mis seriaal?
39. Eesti pulmarituaalis osalesid kaks poolt. Peiupoolset suguvõsa kutsuti saajarahvaks (sh isamees e pulmaisa). Kuidas kutsuti aga pruudipoolset suguvõsa (sh kaasa- või kõrvatsnaine e pulmaema)? Nimetust kasutati eeskätt Lõuna-Eestis (Ote, Plv, Rõu, Röp, Se).
40. Hermiine Elisabeth Blaubrück sündis 1892 Sankt-Peterburgis klaverivabrikandi peres ning suri 1976. 18-aastaselt abiellus ta kaugsõidukapten Gustaviga. Neil sündisid kaks poega - Karl (jäi 1944 kadunuks) ja Artur (surn. 1988). Neist Karl on läinud ka Eesti laskespordi ajalukku, võites MM-idelt 4 võistkondlikku medalit, Eesti MV-lt 5 medalit. Ema oli samuti laialt tuntud, tema viimases elukohas on püstitatud mälestuskivi. Küsime aga, millise nime all oli see Hermiine tuntud?

41. Arhitekt. Sündis 1888 Võrumaal, õppis Tartu Reaalkoolis ning 1906-14 Riia Polütehnikumis, kus omandas ka arhitekti kutse. Osales Vabadussõjas, kuulus korporatsiooni Vironia. 1920. aastatel oli eeskätt mööblukujundaja, hiljem spetsialiseerus hoonetele (olles eesti funktsionalismi üks alustalasid Olev Siinmaa kõrval). Tuntuimad tööd Tallinna kunstihoone, Sakala 2 ja 4 majad, Abja-Paluoja pangahoone. Hiljem oli ka Kunstiinstituudi arhitektuuriprofessor, kodanlikus natsionalismis süüdistatuna heideti 1950 Arhitektide Liidust välja. Suri 1974 Tallinnas. Kes?

42. Millise kunstisuunaga on tegemist? (5 pilti)

43. Selle popkunstniku (1958-1990) läbimurdeteosteks olid New Yorgi metroos tehtud kriidijoonistused ja teostel kordunud sümboliks kiirgav beebi (ingl. k The Radiant Baby, vt ka pilti ülal). 1980. aastate teisel poolel tegeles ta ka maaliga, loomingu iseloomulikud tunnused olid paksud jooned, elavad karakterid ja eredad värvid. Suri AIDSist tingitud komplikatsioonidesse. Kes?

44. Mis mõis? Sellest mõisast on sirgunud tuntud maadeuurija, samuti on see mõis andnud nime maavarale.

45. Kuidas nimetatakse järgneva skeemi alusel koostatud luuletust?

- 1.rida: teema ühesõnaline nimetus. See tähistab seda, millest või kellest on luuletuses kirjutatud
- 2.rida: kahesõnaline kirjeldus (2 omadussõna) - millest või kellest on luuletuses kirjutatud
- 3.rida: teemakohase tegevuse kolmesõnaline kirjeldus (nt 3 ...mine-sõna)
- 4.rida: neljasõnaline lause või fraas, mis väljendab teemaga seotud tundeid
- 5.rida: 1 sõna, sünonüüm, ümberütlemine, mis kordab asja olemust, luuletuse esimest rida

Näide: Peeter I
jõuline, äkiline
uuendamine, sõdimine, muutmine
avab Venemaa akna Euroopale
tulevik

46. Kui Paul Rummo süüdistas Ardi Liivest ühe operetilibreto puhul plagieerimises, ütles Liives: „Peaks talle meelde tuletama tema enda libretot ooperile Venemaalt abiotsimine esineb Adsoni „Neljas kuningas“, tütarlapse, kes ei tahtnud mõisa minna ja uputas end allikasse „Libahundis“, Kalle-Kubjas on Kupja-Pritsi teisik, peale selle omab ooper veidraid ühiseid sugemeid kellegi T. Öunapi 1912.aastal ilmunud jutukesega „eesti rahva orjapõlvest“ nimega „Rüütel Siegebock““. Millise eesti ooperi libretot Ardi Liives niiviisi arvustas?
47. See briti süntpopi ansambel asutati 1977, kuulsust kogus Depeche Mode'i, Ultravoxi jpt „neoromantikute“ kaasaegne 1980-ndatel. Bändi hingeks ja ainsaks püsiliikmeks 32-aastase ajaloo jooksul on laulja ja helilooja Philip Oakey (pildil). Kuulsamaid plaate: Dare (1981), Love And Dancing (1982), Hysteria (1984). Mis ansamblist on jutt?

48. 2009. aasta jaanuaris lahkus oma 77. eluaastal meie seast USA kirjanik John Updike. Rahvusvahelise tuntuse sai ta nelja romaani ja ühe novelliga, mille ühiseks peategelaseks on endisest kolledžikorvpallurist müügimees Harry „...“ Angstrom. Peategelase hüüdnimi sisaldub ka kõigi nimetatud viie raamatu pealkirjas (nn ... tetraloogia). Mis oli Harry Angstromi hüüdnimi?
49. See kirjanik (sünd. 1965, hariduselt arst) saavutas maailmakuulsuse oma 2003. aastal ilmunud debüütromaaniga „Lohejooksja“. Raamat põhineb autori sünnimaal Afganistani viimaste aastakümnete keerukatel sisemistel arengutel alates monarhia kukutamisest lõpetades Talibani valitsusajaga. 2008 oli autor üks maailma enimmüüdumaid kirjanikke. Kes?
50. 1988. aastal ilmus Münchenis T. H. Ilvese eestvedamisel, -kostmisel ja -maksmisel «tsensuurivaba nooremate eestlaste almanahh» «Põrp!», mis üritas taastada vaimset sidet välismaal sündinud eestlaste ja Eestis elavate rahvuskaaslaste vahel. Almanahhi manifestiks olid järgmised read: "Viimsed inimesed on välja suremas. Mitte viimsed inimesed, vaid üks inimeste tõug, kellel oma keel ja haridus oli olnud". Need read on kirjutatud 20.sajandi algul, kes on nende autor?

Vastused

1.	Alarich I	Ladina Alaricus	KN
2.	Preisimaa ja Austria	Preisi liitlastena ka Saksimaa ja Baier. Böömimaal ja Sileesias põhiliselt	TS
3.	Paul Kruger	Stephanus Johannes Paulus „Oom Paul“ Kruger, 1825-1904, LAVi krugerrandid	MR
4.	Louis Renault	Renault_FT-17. Konstruktor Rodolphe Ernst-Metzmaier	TT
5.	25 000		TT
6.	Dakar	Senegal	KN
7.	USA Föderaalreservi juhatuse esimees	Keskpanga juht al. 2006. Ben Shalom Bernanke (1953). Kuna ta aitas USA majandusel vältida Suure Depressiooni taolise surutise kordumist. Ilma Ben Bernanketa... oleks olukord olnud palju hullem.	KN
8.	Sergei Šoigu	Venemaa eriolukordade minister	MR
9.	Mauritius	Vastavalt 25, 50, 100, 200, 500, 1000 ja 2000 paberrahal – Mauritiuse ruupial	TS
10.	Itaalia		AO
11.	Mooruspuu	Morus alba, M. nigra, M. rubra. Valge lehed söödaks siidiliblika röövikutele	KN
12.	Trompetkala	Flöötkala on nende lähedane sugulane, aga teine perekond (Fistularia)	AO
13.	Kormorani kivi		TS
14.	Võililled		TS
15.	Tema kael oli deformeerunud ca 90-kraadise nurga all		MR
16.	Nõva	Läänemaal	MR
17.	Dzungli küla	Sama Kohila valla Loone külas oli Dzungli talu; sanskriti k. – džangala, ingl. – jungle; tüüpiline d. ongi bambuse- ja liaanirohke mets või padrik	TS
18.	Joldiameri, Litoriinameri		KN
19.	Potsdamer platz	Berliinis	AH
20.	Kärdla	Kunstnik Paul Kamm, poetess Ave Alavainu, väravas bussipeatuse märk „Ave Vita“	TS
21.	1973		MR
22.	Voor	Ovaalse põimiku ja lamedate nõlvadega kruusa- või moreeniseljandik	KN
23.	Kreeka	El gringo, siit gringo	AH
24.	Alina Kabajeva	Sündinud 1983 Taškendis, 2000 OM 3., 1999 ja 2003 MM 1.	TT
25.	Paide	Püha Risti kirik, EELK	KN
26.	Georgius Agricola	Georg Bauer	KN
27.	Teflon		KN
28.	IVECO	Industrial VEHICLE CORPORATION	MR
29.	Grundig		MR
30.	Karakatitsa		MR, TS
31.	Aleksander Kreek	Kuulitõukaja. Pojapoeg Adam Kreek, paadis oli teinegi eesti verd mees, Kevin Light.	KN
32.	Tornaado	Tallinna võitjad Alexandre Welter ja Lars Sigurd Bjorkstrom Brasiiliast	MR
33.	Irokeesid, lacrosse		AH
34.	Casey Stoner		MR
35.	Gustavo Thöni, Pirmin Zurbriggen, Hermann Maier		MR
35+	Martin Palermo	Maradonaga pahandati, aga Palermo lõi Peruule 5. lisaminutil värava; Palermo linn – Sitsiilia suurim ja halduskeskus; Palermo asum on Rakveres	TS
36.	Alissa Freindlihh		KN
37.	Lammas Shaun	Shaun the Sheep	MR
38.	A-Rühm		MR
39.	Vakarahvas	Vakarahvas (pruudi vanemad, ristvanemad ja lähemad sugulased) tõi peigmehe poole kirstu veimevakaga	KN
40.	Äksi nõid	Kõigi nimetatute perekonnanimi oli Jürgens	TT
41.	Edgar Johan Kuusik		MR
42.	Biidermeier	U 1815-1848. Väikekodanliku saksluse hiilgeaeg.	KN
43.	Keith Haring		MR
44.	Kukruse	Saksa k Kuckers; sealt pärit polaaruurija Eduard von Toll ja põlevkivi teadlik esmakasutaja Robert v. Toll; nime on saanud kukersiit ja kukermiit	TS
45.	Teemantluuletus	cinquain	KN
46.	Tasuleegid	Eugen Kapp, 1945	TT
47.	Human League		AH
48.	Jänku	ingl. k Rabbit	MR
49.	Khaled Hosseini		MR
50.	Juhan Liiv	Proosaluuletus 1910.aastast	TT